

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 10.— K
Fél évre . . . . . 5.— K
Negyed évre . . . . . 2:50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal

Vörösmarty Mihály-utca 6 szám.

Telefon-szám 45.

Feloldó szerkesztő és lapkiadó: Tomcsányi Sándor.

Képviselőválasztók névjegyzéke.

A parlament törvényes megbízatása a jövő évben lejár. A különböző pártok szervezkednek már mindenfelé, hogy a győzelem reményében vehessék föl a harcot. Mint hírlík, 1915. májusában, a hónap első felében lesznek a választások.

A miniszteriumokban lázasan dolgoznak, hogy a választások az új választói törvény alapján nevezett időben akadálytalanul megtarthatók legyenek.

A választók vizsgáján és a szavazókörök beosztásán túl vagyunk. Most jön a legnehezebb munka: a jövő évi választói névjegyzék összeállítása. A pártokra ez a legfontosabb, mert e névjegyzékből születik meg az új parlament.

Nálunk Baján még nem észlelhető valami nagyobb mozgolódás. Beszéltünk a városházán illetékes faktorokkal, akik arról értesítettek, hogy a névjegyzéket összeállító bizottsági tagok még az előírt esküt sem tették le.

A belügyminiszter már elküldte a városnak a szavazók összeírására szolgáló listajstromot, illetve a mintát és értesíti a polgármestert, hogy hamarosan megküldi a központi választmányoknak az összeírás fogantatására vonatkozó utasításokat is, hogy az összeírást minél előbb megkezdhesék.

Az összeírás megkezdését Er-

délyi Gyula polg. helyettes alkalmas módon közzé fogja tenni, hogy aztán mindenki beharthatassa az intézkedéseket és utasításokat.

A bajai iskolakert.

Ki ne látta volna már azon boldogarcu gyermekeket, akik napjában a lókerit ül felől jönnek jó kedvvel és virágtól, salátától, répa-, kalaráb- vagy éppen káposztától megrakott kézzel? Az iskolakertből jönnek.

E lap annak idején hozta ennek keletkezését és talán rövidebbé a célját is. A földm. miniszter létesítette. Mintát óhajtott nyújtani a konyhakertészet intenzív, okszerű üzésére. A kert tulajdonképeni rendeltetése annak megismerése a termelő néppel: hogyan lehet és kellene az arra alkalmas területeket — ilyen közgazdasági viszonyok mellett mint Baján van — úgy értékesíteni, hogy azok a lehető legnagyobb jövedelmet adják. Valójában kulturakció akar ez lenni, olyan, amely a magyar termelő érdekébe vág s mint ilyen: nemzeti érdekű. S éppen ezért nemcsak Baján, hanem az ország más helyein is létesített a földm. miniszter ilyen kerteket, többnyire az áll. kertésztelepek mellett, ott, ahol a természeti és közgazdasági viszonyok a célnak megfelelőek.

Tudjuk, hogy a magyar termelők általában idegenkednek a konyhakertésztől; ősi ragaszkodással csak gabonát vagy takarmányt termelnek. Konyhakertészet? ez valami csudabogár, melytől félni kell. Vére már a magyarnak a konzervatív gondolkodás. Hej! mivé tette volna már a hollandi nép az Alföldünket! No és hogyan boldogulnak a bolgáraink, akik eljönnek hazájukból ide és itt több bérösszeget fizetnek a földért,

mint akárki? Ha nem fizetné ki magát a dolog, bizony hamar hült helyét hagyta volna már nyomuknak, de mit látunk; mindig többen és többen jöttek hozzánk. (A háboru most eléggé megritkította számukat.) Busás hasznót vittek haza évente innen Bulgáriába. Ránk nézve semmi esetre sem jelent nyereséget az ő ittletük — mert ők nálunk pénzt nem költenek — legfeljebb annyi hasznunk lehetne általuk, hogy megtanulhatnók tőlük mesterségüket, de ezt meg a magyar büszkeség nem engedi.

Hogy tanuljunk tehát önmagunktól, azért vannak tehát az iskolakertek. Nemes intenzió ez a földm. miniszter részéről. Mi bajaiak csak örülhetünk, hogy nekünk is szerencse jutott ilyen iskolakerthez. Ez a kert képes lehet arra, hogy a bajai zöldség-piacot egészen más perspektívába állítsa.

Többen azt kérdeznék most tőlem: de mit keresnek ott a gyermekek? Erre megfelelőleg legközelebb.

HAUT ISTVÁN
áll. tanító.

Rajz- és kézimunka-kiállítás.

Az iskolánének bajai intézetében e hó 15—19-ig voltak a nyilvános vizsgálatok, amelyek, mint örömmel tapasztalhatták a szülők és a sok érdeklődő, mind fennyesen sikerültek. Az intézetben az elemi iskolai tanulók száma mintegy 250, a polgárié 160 volt. Az ideai vizsgálatok fényét nagyban emelte az iskolánének generális főnöknőjének, Bleilőb M. Bernárdának jelenléte, aki minden vizsgát türelmesen végighallgatott és az eredmény fölött legteljesebb elismerését nyilvánította.

Külön-külön teremben volt megtekinthető az elemi és a polgári

iskolások kézimunka- és rajzkiállítására.

E kiállításokról akarok pár szót mondani.

A kézimunka-osztályon az egyszerű kötéstől és horgolástól kezdve a legkülönfélébb és legmodernebb női munkákban gyönyörködhetett a szemlélő. A gyakorlati és a polgári életben szükséges egyszerűbb munkák előnyben részesültek a divatos munkákkal szemben, melyeket inkább az izlés fejlesztése céljából tanítanak a tiszt. nének.

A szakértő megfigyelő örömmel tapasztalhatta, hogy az iskolánének intézete a tanításnak ugyszellemi, mint művészi ágát tekintve, nemcsak teljesen megfelel a tanügyi mai követelményeinek, hanem igen magas szintű áll.

Ez osztály vezetője M. Vilhelmina nővér volt, aki buzgalommal, hozzáértéssel (a kis csitrik még szigort is emlegetnek) vezette az osztályt.

A rajzkiállítás küszöbénél az ember le szeretné vetni a saruit. Gyönyörű, fonséges kép tárul szemünk elé.

Azt képzeltem, hogy álomországba léptem és akkor vettem észre, hogy a földön járok, mikor az egyik sarokban megláttam a szeliden mosolygó, aranyoskeztű mestert: Németh Sztanisla nővért. Ez az ő birodalma. Minden vonalon, minden esetben, minden árnyalatban művészi lelkének színpompája sugárzott felénk. Így már értem, hogy a gyermekek rajzaira a miniszteri szakfelügyelőnek, Baranyai Gyula urnak is csak egy szava volt, hogy — egyszerű!

Csak pár rövid szót arról, amit láttam.

Mind a 8 osztályban láttam a legújabb rajzoktatási fokozatot. Szemérmékfejlesztő, kézügyesítő, ecsetolt- és színeltalálási gyakorlatokat, elemi kombinációsakat. Ezután jönnek a színes papírból kivágott és összeállított díszítmények, silhouette-tájká-

**Kékkő,
rézkénpor,
kénmáj és
raffiaháncs**

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban.

Rézkénporló, szabadalmazott **Permetező**

kivehető szélkazánal,
tökéletes berendezéssel,

Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű. (Napjegyű.)

Mindenemű permetező alkatrészek kaphatók

Drescher Gyula vaskereskedésében Baján.

pek. Bámultam az egyszerű forgási testeknek foltszerű, majd a távlati elváltozásoknak és a fontosabb megvilágítási jelenségeknek fokozatos visszaadását, a rajzolt forgási testeknek és tőrfarmáknak megfelelő használati tárgyak festését különféle technikával. A természetből vett modellek, u. m. lepkek, kagylók madarak, préselt növények, gombák festése különféle modorban — igen szép és kedves. Alkalmat helyet kaptak az egyszerű csendelekek is. Nagy kollekció van az olajfestményekből is: a foltszerű alapfestéstől a teljes kidolgozásig 118 darab. Szépnek azok a darabok is, ahol a selyem-, bársonyfestést, vasalást, faégetést mutatják be a növendékek.

E rövid ismertetésből is láthatja mindenki, hogy Baja a tiszt. nének intézetében olyan kultúracsarnokot tisztelhet, amely minden tekintetben kiállja a legszigorúbb kritikát.

G. I.

Kik lettek kandidálva?

Az áll. elemi iskolai gondnokság legutóbbi jelölő gyűlésén nyilvánosságra jutott, hogy az állásra 5 összesen 57 pályázta: 12 férfi és 45 nő. A gondnokság ily összeállításban terjesztette fel ajánlatát. Kandidáltak:

I. tanítónői állásra: 1. Vágó Ilona, 2. Nagy Sandorné, 3. Heckenshoffer Katalin.

II. tanítóinői állásra: 1. Szűcs Ervinné, 2. Rinler Margit, 3. Sebestyén Paula.

III. tanítóinői állásra: 1. Ternák Gizella, 2. Majoráné Dsinics Janka, 3. Zaveczki Klára.

I. tanítói állásra: 1. Kemény Simon, 2. Trszkity Benő, 3. Kovács Sándor, 4. Koch György.

II. tanítói állásra: 1. Szemző Antal, 2. Agatics Máté, 3. Lakner Vidor, 4. Gózon Gyula.

Mint látjuk a gondnokság valamennyi helyre bajai származású tanerőt terjesztett föl. Hogy kik lesznek azonban a boldog győztesek, az a jövő titka.

Hírek.

Rendörkongresszus. A városi tanács kiküldötte Koller Dezső I. oszt. rendörkapitányt a folyó hó 28-án és következő napjain Szatmár-Németin tartandó országos rendörkongresszusra.

Lelki gyakorlatok a tanítók részére Kalocsán. A szokásos tanítói lelki gyakorlat ez évben augusztus 3-án este kezdődik s augusztus 7-én reggel végződik. A résztvevők ingyen kapnak lakást és ételmezést. Jelentkezni lehet már most is, de legkésőbb július 25-ig.

Az áll. leánypolgári ügye. A pénzügyi és gazdasági vegyes bizottság e hó 23-án tárgyalta az állami polgári leányiskola ügyét. Beható eszmecseré után a bizottság egyetelműleg elfogadta Weisz Nándor előadó tanácsnok részletesen indokolt javaslatait Reich Vilmos bizottsági tag póntindiványával együtt, mely szerint az itteni két polgári leányiskola fentartóival az iskolák fejlesztésére nézőleg tárgyalás lesz folytatandó; előzőleg azonban a közoktatásügyi kormányhoz intézessék felterjesztés nem e volna hajlandó, a polgári leányiskola folytatását képező kereskedelmi, ipari és háztartási tanfolyamokat állami jelleggel és a város megterhelése nélkül létesíteni? A tárgyalás eredményéhez képest fog a bizottság a törvényhatóság elől érdemleges javaslatot terjeszteni. Tárgyalta ezután a bizottság az izr. hitközség kérvényét, melyben ez utóbbi az általa fentartott polgári fiúiskola felosztása esetére két tanerőnek a városi polgári iskola kótelékébe való átvételét kéri. A bizottság az indokolt kérelmet annál is inkább ajánlja a közgyűlésnek elfogadásra, mert a tranzakció nem jár a város anyagi megterhelésével.

Nyugdíjazott kántor. Szauder Gyula vaskuti kántortanító 43 éves működés után szeptember elején nyugdíjba megy. A vallás- és közoktatásügyi miniszter érdemeinek különleges mérlegelése alapján 2600 korona nyugdíjat biztosított a derék, ősz tanferfiúnak. Élvezze szép nyugdíját mentül tovább!

Athelyezés. Szekeres Fábiant a zirczi apát Zirczre helyezte át novicius-tanárnak. Helyébe jön Holczinger Titusz Pécsről.

Uj misések. A kalocsai egyházmegye fiatal levitái mostanában klérusnak ki a szeminiáriumból. Első sz. miséjüket rendszerint szülőhelyükön mutatják be, így Tóbi József június 28-án Katymáron, Bischoff Antal és Ternay György június 29-én Regöcén, illetve Vaskuton.

Tanonmunka kiállítás. A bajai Ipartestület az iparostanonciskola igazgatóságával karöltve a régi szokáshoz híven f. évi június hó 29-én az ipartestület nagytermében tanonmunka kiállítást rendez, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget ezután tisztelettel meghívjuk. A kiállítás megtekintése díjtalan.

ELNÖKSÉG.

A főgimnázium záróünnepélye. A ciszt. r. bajai főgimnázium szokásos évről ünnepélyét e hó 27-én délután 5 órakor tartja meg a következő programmal: 1. Kobzosok kara. Dr. Kalovits Alajostól. Előadja a főgimnáziumi ének- és zenekara. 2. Évről beszéd. Mondja Werner Adolf dr. igazgató. 3. Zsoldosok kara. Előadja a gimnáziumi ének- és zenekara. 4. Prónai Antal: Rákoczi zászlója. Szavalja Wagner Béla I. o. t. 5. Borda. Előadja az ének- és zenekara. 6. Ábrányi Emil: A kis sávjard. Szavalja: Willmann Ottó II. o. t. 7. A jutalmak kiosztása. 8. Dícsőség néked. . . Dr. Kalovics Alajostól. Előadja az ének s zenekara.

A Nőegyletnek június 28-ára hirdetett mulatsága bizonytalan időre elhalasztatott.

Szigorú rendelet. A polgármester-helyettes köriratot intézett a városi tisztviselőkhöz, hogy a különben is rövid időre szabott hivatalos órákat a leponosabban tartásuk be, mert minden e teren tapasztalható visszaélést könytelen lenne szigorúan megtorolni. A körirat természetesen nem érinti a tisztviselői kar azon részét, mely dicséretes szorgalommal és akárhányszor a hivatalos órák megtöltésével teljesíti köztisztviselői hivatását. (Az sem lehetetlen, hogy a hivatalos órák meg lesznek toldva.)

A megyei munkapárt kettészakadt?

Egy szabadtéri, rendesen jól értesült lapban nyilvánosságra jutott a régóta kísértő hír, hogy a vármegyei munkapárt kettészakadt Szemző Gy. volt bajai főispán zombori lakásán, legutóbb pedig a „Vadászkürt”-ben gyűléseket azok, akik a Vojnits-érával torkig vannak. A mozgalom élén a két Szemző-testvér, Falcione Árpád dr., kerényi képviselő és a Leibachok állanak. A vármegyei közgyűlésen már legközelebb akcióba akarnak lépni, mert van már vagy 25--30 vármegyeibizottsági tagjuk, akiket a legutolsó választásokon sikerült bevalaszatniok — épen a Vojnits-jelöltekkel szemben.

A frakció eljaira Leibach László — állítólag, félmillió koronát ajánlott fel.

A megdühödött szabómester.

Vasárnap reggel zajra, ordításra ébredtek a Hentes-utca környékén az emberek.

Kiss Ferenc szabómester csinált egy kis reggeli csendéletet. Segédjét, Gerendási Sándort megbizta szombaton este, hogy reggel korán kelte föl. A segéd reggel fél 4-kor valamivel erősebben talált zörgetni és ezért a mester mint egy megvadult kecske nekigrogt segédjének és pofozni kezdte. A segéd a barátságosan jóréggel-re ellökte magától Kisst és a könyvét kérte. A mester a könyv helyett olólvó rohant ki a konyhából és nyakonszurta Gerendásit. Sértett azóta a körházi ágyat nyomja, ahol a vizsgálobíró kihallgatta. Sebe 20 napon túl gyógyul. A szurkáló mesternek valószínűleg elveszik egy időre a kedvét az ilyesfajta hőstettekől.

Színház. (Katonadolog.)

Színészeink tegnapi előadásukkal nyitották meg a színi szezonot. A darab maga gyöngöcske, de színészeink játékkal megmegtették a darabot a bukástól. A bemutató elő-

adásán szép sikert arattak Peterdi Etus, Albert Erzsí, Kollár Zsuzska, Nádasyné és Nagy Pál.

A katonadolog zenéje szép és fülbemazósó.

Ma este a Tündérlaki lányokat adják. A darab a Vígyszínház készletéből van, tehát nem egészen fehér darab.

SPORT.

FUTBALL.

BSE.—Zombori MASC.

6:0 (4:0)

Bíró: Farkas Ödön.

Szép számú közönség előtt folyt le a fenti két csapat küzdelme, amiből a BSE. fölényesen győzve került ki.

Olyan nyugtolt ma a bajai csapat, amivel ugy a vezetőség, mint a lelkes közönség a legnagyobb mértékben meg lehet elégedve.

Külön kell megemlékeznünk Bálint Béláról, ki mai teljesítményével vidéki viszonylatban elsőrangú csatárként küzdötte fel magát. Az első négy gól az ő nevéhez fűződik. Egyetlen hibája, hogy kicsit önző s a labdát a világról se adja tovább. Hiba nélkül dolgozott még Gedra, s igen jók voltak Marosi és Vukovics. A zombori csapatban a kapus, a center és a jobbszélő voltak a legjobb emberek.

Kezdés után rögtön Baja támad, s már az első percekben éles lövéssel veszélyeztet. Változatos mezőnyjáték után, — mely alatt a bajaiak főlénye mindinkább kidomborodik, — a 24 percig további öt biztos gólt lévésztünk, míg végre a 29 percben Bálint Béla megszerzi a vezetést, s a 22, 29 és 43 percben négyre emeli a gólok számát.

A második féldőben a zombori center és jobbszélő szép összjátékkal, az utóbbi lefutásából gyakran egész a bajai kapuig jut a labda, Gedra azonban sorra ártalmatlanná teszi a legveszélyesebb támadásokat. A 10 percben Bálint Béla óriási lövése méterekkel a kapu föött süvít. A féldő végéig így járt még 3 lövésével. 11, 12 percben kornert vét Zombor, amit azonban Baja kihasználatlanul hagy. A 31 percben Pock lövéséből az ötödik gól terheli az ellenfél kapuját. A 36 percben a zombori jobbszélő lerúg és védtelennek látszó éles, erős rúgással veszélyeztet, kapusunk azonban biztosan ment a 43, 44 percben ismét két kornert, de ezeket se tudjuk értékesíteni. A 45 percben Marosi csaknem a középről megfut a labdával s 20 méterről helyezett lövése a kapu keze és lába közt rendeltetési helyére jut. Ujra kezdés után a bíró sipja jelzi a mérkőzés végét.

F. hó 28-án (vasárnap) d. u. 4 órakor a Szekszárdi Türekvs S. C.

F. hó 29-én (hétfőn) d. u. 5 órakor a Compactor S. C. Budapest mérkőznek a BSE. csapatával.

UJDONSÁGI!

Vidor-féle

UJDONSÁGI!

„**BUDAGYÖNGYE**“

: : méztápszer-különlegesség. : :

Továbbá finom **akác** és **tisztesfü** méz

Kiloja I K 40 fillér.

Kapható

Szukopa Józsefnél,

— Budapesti-út 57. szám alatt. —

Megrendelésre házhoz is szállítom.

Kiadó egy bolthelyiségaz Arany János-utca és Rövid-utca sarkán, a Reiter-féle üzlet mellett,
valamint**egy 3 szobás utcai lakás**Bethlen Gábor-utca 2. szám alatt.
Bővebbet a BAJA kiadóhivatalában.

Papir- és írószer-kereskedés

■ **KÖNYVNYOMDA** ■**KAZAL JÓZSEF - BAJA**Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb
kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Felvétetik egy fiu

tanuló

Kazal József könyvnyomdájában.

**Hazai Általános Biztosító
Részvény-Társaság.**

A társaság elvállal biztosításokat

(tűz- és jégkarak ellen (a villámcsapás által okozott tüzkárokat is megerít)) A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjterelei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Költvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)